

Εορτή του Αγίου Θεοδοσίου Κοινοβιάρχου στην έρημο της Ιουδαίας

[Πατριαρχία](#) / [Πατριαρχείο Ιεροσολύμων](#)

Η μνήμη του Αγίου Θεοδοσίου του Κοινοβιάρχου εορτάστηκε στο Πατριαρχείο Ιεροσολύμων την Δευτέρα (11 Ιανουαρίου με το παλαιό εορτολόγιο) / 24 Ιανουαρίου 2022 και συγκεκριμένα στην ιστορική πανηγυρίζουσα φερώνυμη Ιερά Μονή που βρίσκεται στην έρημο της Ιουδαίας.

Στην νυχτερινή Θεία Λειτουργία προεξήρχε και ο Πατριάρχης Ιεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος Γ', συλλειτουργούντων των Σεβασμιωτάτων Αρχιεπισκόπων Κωνσταντίνης κ. Αριστάρχου, Σεβαστείας κ. Θεοδοσίου και Πέλλης κ. Φιλουμένου, των Αγιοταφитών Ιερομονάχων π. Ευδοκίμου και π. Ιγνατίου, του π. Γιούσεφ, του Αρχidiaκόνου π. Μάρκου και του Ιεροδιακόνου π. Ευλογίου, ψαλλόντων του Ιεροδιακόνου π. Συμεών και του κ. Βασιλείου Γκοτσοπούλου.

Στο Κοινωνικό της Θείας Λειτουργίας ο Μακαριώτατος κήρυξε τον Θείο Λόγο όπου, μεταξύ άλλων, έκανε ιδιαίτερη μνεία στον βίο και τις αρετές του Αγίου.

Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, ο Ηγούμενος Αρχιμανδρίτης Ιερόθεος παρέθεσε κέρασμα.

Αναλυτικά, το σχετικό δελτίο τύπου της Αρχιγραμματείας του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων αναφέρει τα εξής:

Τήν Δευτέραν, 11^η / 24^η Ιανουαρίου 2022, έωρτάσθη υπό τοῦ Πατριαρχείου ἡ έορτή τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου εἰς τήν ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἱεράν Μονήν τήν κειμένην εἰς τήν περιοχὴν τῆς ἐρήμου τῆς Ἰουδαίας μεταξύ τοῦ Χωρίου τῶν Ποιμένων καί τῆς Λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα.

Κατά τήν έορτήν αὐτήν ἡ Ἐκκλησία ὅλη, ἰδίᾳ ἡ τῶν Ἱεροσολύμων ἀναμιμνήσκεται ὅτι ὁ ἅγιος Θεοδόσιος κατήγετο ἐκ τῆς κώμης Μωγαρισσοῦ τῆς Καππαδοκίας καί προσῆλθεν εἰς τήν Ἁγίαν Γῆν τό ἔτος 451 καί ἐμόνασεν ἀρχικῶς εἰς Μονήν τῆς περιοχῆς τῶν Ἱεροσολύμων ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἰκελίας· ἀκολούθως ἡσκήτευσεν ἐν ἡσυχίᾳ καί ἄλλῃ ἀσκήσει, προσευχῇ καί νηστείᾳ εἰς τήν ἔρημον τῆς Ἰουδαίας, ἕως ὅτου οἱ μοναχοί τῆς ἐρήμου διέγνωσαν τόν ἐνάρετον καί πεφωτισμένον ἄνθρωπον καί ἐζήτησαν ἀπό αὐτόν, νά ἀναλάβῃ τήν πνευματικήν καθοδήγησιν αὐτῶν εἰς Ἱεράν Μονήν.

Ἀναζητῶν τόπον ἰδρύσεως τῆς Μονῆς ὑπεδείχθη αὐτῷ υπό τοῦ Θεοῦ ἡ περιοχή δι'

ἥς ἔφυγον δι' ἄλλης ὁδοῦ εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν οἱ Μάγοι, προσκυνήσαντες τὸ νεογέννητον βρέφος, τὸν ἐν σαρκί τεχθέντα Χριστόν. Ἐνταῦθα ὁ ἅγιος ἵδρυσε Μονήν, ἡ ὁποία σταδιακῶς ἐξελίχθη εἰς Κοινόβιον καὶ περιέλαβε τέσσαρας Ἐκκλησίας μέ τετρακοσίους μοναχοὺς, ζῶντας εἰς κοινοβιακὴν ζωὴν, ἥτοι κοινήν λατρείαν, κοινήν ἐργασίαν, κοινήν τράπεζαν, ὑπακοὴν πρὸς τὸν Ἡγούμενον, ἕως ὅτου προετοιμασθοῦν καὶ κριθοῦν κατάλληλοι νὰ μονάσουν εἰς δυσκολωτέραν μορφήν μοναχικῆς ζωῆς, τὴν Λαυρεωτικὴν. Εἰς τὴν Μονὴν ταύτην ἦτο ὁρος ἀπαραίτητος ἡ ἐργασία, δι' ἥς οἱ μοναχοὶ συνετήρουν πτωχοκομεῖον καὶ γηροκομεῖον καὶ ἐνδεεῖς. Εἶχε δηλαδή ἡ Μονὴ κοινωνικὸν χαρακτῆρα, διετήρει δὲ καὶ ἐκπαιδευτήριον διὰ τοὺς μοναχοὺς. Ἐκ τῆς Μονῆς ταύτης προῆλθον οἱ ἅγιοι Μόδεστος καὶ Σωφρόνιος Πατριάρχαι Ἱεροσολύμων καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ Λειμωναρίου Ἰωάννης ὁ Μόσχος.

Ὁ ἅγιος Θεοδόσιος ἦτο ὁμόπατρις, συνεργάτης καὶ συμπαραστάτης τοῦ ἁγίου Σάββα. Οἱ δύο μεγάλοι αὐτοὶ πατέρες εἰργάσθησαν ὁμοῦ διὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ Χριστολογικοῦ δόγματος τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος (451 μ.Χ.), δηλαδή τοῦ δόγματος τῆς ἐν Χριστῷ μιᾶς ὑποστάσεως καὶ δύο φύσεων, τῆς θείας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης, ἐναντίον τῶν Μονοφυσιτικῶν κύκλων, οἱ ὁποῖοι διέστρεφον τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀπὸ τοῦ 5^{ου} αἰῶνος ἕως τοῦ 7^{ου} αἰῶνος ἡ Μονὴ ὑπὸ τὸν ἅγιον Θεοδόσιον ὡς Ἐξάρχον τοῦ Κοινοβιακοῦ βίου διεδραμάτισε σημαντικὸν ρόλον ὁμοῦ μετὰ τῆς λαύρας τοῦ ἁγίου Σάββα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ μοναχισμοῦ καὶ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ Ὁρθοδόξου δόγματος.

Κατὰ τοὺς μέσους χρόνους, λόγῳ τῶν ἐπιδρομῶν ὑπῆρξε περίοδος παρακμῆς αὐτῆς. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 20^{ου} αἰῶνος προσῆλθον καὶ διηκόνησαν εἰς αὐτὴν οἱ Κρήτες μοναχοὶ Γαλακτίων καὶ Λεόντιος. Περί τὰ μέσα τοῦ 20^{ου} αἰῶνος ἀνήγειρεν ἐπὶ τοῦ ἡμικατεστραμμένου ἀρχικοῦ ναοῦ νέον Ναόν ὁ ἐκ Κρήνης τῆς Μικρᾶς Ἀσίας προερχόμενος μακαριστὸς Μητροπολίτης Μαδάβων Βαρθολομαῖος, ὢν ἐνταφιασμένος εἰς τὸ προαύλιον τοῦ Ναοῦ. Τοῦτον διεδέχθη ὁ μακαριστὸς Ἀρχιμανδρίτης Ὑάκινθος περί τὰ 1965 καὶ ἀκολούθως διεδέχθη αὐτόν ὁ νῦν ἡγούμενος Ἀρχιμανδρίτης π. Ἱερόθεος ὑπηρετῶν ἀπὸ τεσσαρακονταετίας καὶ πλέον καὶ τελέσας σημαντικὸν ἔργον ἀνακαινίσεως τῆς Μονῆς, ἰδρύων νέαν πτέρυγα καὶ ἔργον προστασίας τῆς περιουσίας πέριξ τῆς Μονῆς, μετὰ πολλῶν κόπων καὶ μόχθων.

Εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἱστορικὴν Μονὴν προεξῆρξεν πρὸς τιμὴν τοῦ ἁγίου Θεοδοσίου εἰς νυκτερινὴν θείαν Λειτουργίαν ὁ Μακαριώτατος, συλλειτουργούντων τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, Σεβαστείας κ. Θεοδοσίου καὶ Πέλλης κ. Φιλουμένου, τῶν Ἀγιοταφитῶν Ἱερομονάχων π. Εὐδοκίμου

καί π. Ἰγνατίου, τοῦ π. Γιοῦσεφ, τοῦ Ἀρχιδιακόνου π. Μάρκου καί τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Εὐλογίου, ψαλλόντων τοῦ Ἱεροδιακόνου π. Συμεών καί τοῦ κ. Βασιλείου Γκοτσοπούλου.

Εἰς τό Κοινωνικόν τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Μακαριώτατος ἐκήρυξε τόν θεῖον λόγον ὡς ἔπεται:

“Εὐφράνθητι ἔρημος διψῶσα· ἀγαλλιᾶσθω ἔρημος καί ἀνθήτω ἐς κρίνον καί ἐξανθήσει καί ὑλοχαρήσει καί ἀγαλλιᾶσεται τά ἔρημα τοῦ Ἰορδάνου» (Ἠσ. 35, 1-2), βοᾷ καί λέγει ὁ Προφήτης Ἡσαΐας.

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Τό φῶς τό ἀληθινόν, τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, τό ἐν εἵδει περιστεῶς ἐπιφανέν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ συνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ τόπῳ τῆς ἀσκήσεως τοῦ Ὁσίου πατρός ἡμῶν Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου, ἀλλά καί τῷ τόπῳ τοῦ ἄντρου (τοῦ σπηλαίου) τῶν Μάγων, ἵνα ἐορτάσωμεν τήν σεπτὴν μνήμην αὐτοῦ.

Κατά τάς ἀγίας καί ἐορτίους ταύτας ἡμέρας τῆς Γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ἐν Βηθλεέμ καί τῶν ἀγίων Θεοφανείων ἐν τοῖς ρεῖθροις τοῦ Ἰορδάνου, ἀλλά καί τῶν ἀγραυλούντων ποιμένων ἐν τῷ χωρίῳ αὐτῶν, ὡς καί τῶν ἐντεῦθεν διελθόντων Μάγων μέ τά δῶρα αὐτῶν, ὄντως ἀγάλλεται ἡ ἔρημος τοῦ Ἰορδάνου καί πᾶσα ἡ ἔρημος τῆς Ἰουδαίας.

Καί ἡ μέν ἔρημος τοῦ Ἰορδάνου ἀγάλλεται, διότι ὡς λέγει ὁ ὕμνωδός: «Τὸ ἀληθινὸν φῶς ἐπεφάνη, καὶ πᾶσι τὸν φωτισμὸν δωρεῖται, βαπτίζεται Χριστὸς μεθ’ ἡμῶν, ὁ πάσης ἐπέκεινα καθαρότητος· ἐνίησι τὸν ἀγιασμὸν τῷ ὕδατι, καὶ ψυχῶν τοῦτο καθάρσιον γίνεται• ἐπίγειον τὸ φαινόμενον, καὶ ὑπὲρ τοὺς οὐρανοὺς τὸ νοούμενον• διὰ λουτροῦ σωτηρίας• δι’ ὕδατος τὸ Πνεῦμα, διὰ καταδύσεως, ἡ πρὸς Θεὸν ἡμῶν ἄνοδος γίνεται• Θαυμάσια τὰ ἔργα σου Κύριε! δόξα σοι». Ἡ δέ τῆς Ἰουδαίας ἔρημος ἀγάλλεται, διότι ἐν αὐτῇ πεφύτευται ἡ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων ἡ ἰσαγγελος πολιτεία τῶν θεοφόρων μοναστῶν Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου, Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου, Θεοκτίστου τοῦ ὁσίου καί Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου καί πολλῶν ἄλλων, ὧν «ἐπιλήψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος», (Ἐβρ. 11,32).

Ὁ Ὅσιος Πατήρ ἡμῶν Θεοδόσιος ζηλωτής ἔνθερμος ὢν τῆς ἐν οὐρανοῖς ἀγγελικῆς πολιτείας ἀπεδήμησεν ἐκ τῆς γενετείρας πατρίδος αὐτοῦ Μωγαρισσοῦ τῆς Καππαδοκίας εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν, ἵνα βαδίσῃ ἐπὶ τῶν φυσικῶν καί πνευματικῶν ἰχνῶν τοῦ ἐν σαρκὶ ἐπιδημήσαντος εἰς παγκόσμιον σωτηρίαν Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Ἐλθὼν εἰς Ἱεροσόλυμα καί προσκυνήσας τὸν ζωηφόρον τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ Τάφον κατέφυγεν ὡς ἄλλη διψῶσα ἔλαφος παρά τούς πόδας τῶν μεγάλων

εἰς Χριστόν παιδαγωγῶν καὶ καθηγητῶν τῆς ἐρήμου τῆς Παλαιστίνης, ὡς καὶ εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἀσκουμένου Συμεῶν τοῦ Στυλίου, παρὰ τῶν ὁποίων τὴν μέλλουσαν αὐτῷ πρὸς ἀρετὰς ἐπίδοσιν ἐμυήθη.

Τοῦτο ἔπραξεν ὁ φωσφόρος γενόμενος Θεοδόσιος, ἀκούων εἰς τὴν φωνὴν τοῦ ψαλμωδοῦ: «ὁ Θεὸς ὁ περιζωννύων με δύναμιν καὶ ἔθετο ἄμωμον τὴν ὁδόν μου· καταρτιζόμενος τοὺς πόδας μου ὡσεὶ ἐλάφου καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἰστών με· διδάσκων χεῖράς μου εἰς πόλεμον καὶ ἔθου τόξον χαλκοῦν τοὺς βραχίονάς μου· καὶ ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας, καὶ ἡ δεξιὰ σου ἀντελάβετό μου, καὶ ἡ παιδεία σου ἀνώρθωσέ με εἰς τέλος, καὶ ἡ παιδεία σου αὕτη με διδάξει». (Ψαλμ. 17, 33-36).

Ὅντως ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἡ ἐν Χριστῷ παιδεία καὶ μάθησις διὰ παιδαγωγικῶν τρόπων, πατρικῶν συμβουλῶν καὶ δοκιμασιῶν ἐκ τῶν παγίδων καὶ μεθοδειῶν τοῦ διαβόλου (πρβλ Ἐφ. 6,11), ἐκραταίωσεν τὸν θεσπέσιον Θεοδόσιον καὶ κατέστησεν αὐτόν κοινωνόν τῶν ἀρρήτων τοῦ Θεοῦ μυστηρίων, γενόμενον αὐτόν μιμητὴν τοῦ θείου Παύλου, «τοῦ ἀρπαγέντος εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἀκούσαντος ἄρρητα ῥήματα», (Πρβλ. 2 Κορ. 12,2). Τοῦτο ἐξ ἄλλου ἐπιβεβαιοῖ καὶ ὁ ὑμνωδὸς αὐτοῦ λέγων: «Γνόφον νοητόν, φωτὸς τοῦ θειοτάτου, σὺ ὑπαισδύνας Θεοδόσιε, καὶ πλάκας δακτύλῳ Θεοῦ, ἐγγραφείσας τῇ καρδίᾳ σου, τὰ εὐσεβείας δόγματα, ἔφερες τοῖς φοιτῶσι, βίβλον ζωῆς παμμακάριστε».

Κατὰ τὸν ἔγκριτον ἱστορικόν Κύριλλον τὸν Σκυθοπολίτην, ὁ μακάριος Θεοδόσιος ἀνεδείχθη προασπιστὴς τῆς ὑγιαίνουσης Ὁρθοδόξου πίστεως, δηλονότι «τῶν δογμάτων τῆς εὐσεβείας», τὰ ὁποῖα διεστρέφοντο ὑπὸ «διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας», (Α΄ Τιμ. 6,5), κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον.

Τοιοῦτοι ἦσαν «οἱ κατὰ τὴν ἔρημον σχισματικοὶ μοναχοὶ τῇ καθολικῇ μὴ κοινωνοῦντες Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ τῇ Εὐτυχοῦς καὶ Διοσκόρου ὑπαγόμενοι φιλονεικίᾳ τε καὶ κακοδοξίᾳ».

Σημειωτέον ὅτι ὁ ἀξιομακάριστος Θεοδόσιος ἀφίχθεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοφιλοῦς αὐτοκράτορος Μαρκιανοῦ (396-457 μ.Χ.) ἐφιλοξενήθη ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Δαυΐδ παρὰ Λογγίνῳ τινὶ γέροντι Καππαδόκῃ τοῦ τάγματος ὄντι τῶν Σπουδαίων τῆς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν Ἀναστάσεως», δηλονότι τῆς σημερινῆς Ἀγιοταφικῆς Ἀδελφότητος. Οὗτος δέ ὁ γέρων Λογγίνος, λαβὼν τὸν μακάριον Θεοδόσιον «παρέθετο τῇ μακαρίᾳ καὶ ἐν ἀγίοις Ἰκελίᾳ, τὴν τοῦ Καθίσματος τῆς Θεοτόκου Ἐκκλησίαν τό τῆνικαῦτα οἰκοδομοῦσιν ..., ἥτις [Ἰκελίᾳ] τὸν ἱερόν τοῦτον νεανίαν δεξαμένη Θεοδόσιον καὶ ψάλτην εὐφύεστατον αὐτόν εὐροῦσα ἐγκαταλέγει τῷ τάγματι τῶν αὐτόθι ὑπ' αὐτὴν Σπουδαίων [μοναχῶν] εὐλαβῶν ὄντων· τῆς μακαρίας Ἰκελίας τελειωθείσης [= θανούσης], ἐγχειρίζεται αὐτός τὴν τοῦ τόπου οἰκονομίαν.

Ὁ ὁσιος Πατὴρ ἡμῶν Θεοδόσιος ὠνομάσθη Κοινοβιάρχης, διότι ἐν τῇ ἐνταῦθα ἐπωνύμῳ καὶ ἱστορικῇ αὐτοῦ Μονῇ, συνέστησε τό ἑαυτοῦ Κοινόβιον «καὶ ἀπὸ τότε ἤρξαντο πολλοὶ προστρέχειν αὐτῷ, παρακαλοῦντες συνοικῆσαι αὐτῷ καὶ αὐτός δεχόμενος αὐτούς [ἐννοεῖται ὡς μοναχοὺς], ὠδήγει πρὸς τό τέλειον θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ συνήργει αὐτῷ εἰς πάντα ὁ Θεὸς καὶ " ἦν ἀνὴρ ἐπιτυχάνων" ὡς ὁ Ἰωσήφ (Γεν. 39,2). Μὲ ἄλλα λόγια, ἐγνώριζεν ὁ Θεοδόσιος ὅτι ὁ Κύριος ἦτο μαζί του καὶ ὅσα κάμνει τά εὐοδώνει ὁ Θεός.

Τὸν μέγαν τῆς ἐρήμου πολιστήν καὶ τῆς οἰκουμένης φωστῆρα πολύφωτον παρακαλέσωμεν, ἵνα ταῖς ἱκεσίαις αὐτοῦ σύν ταῖς πρεσβείαις τῆς ὑπερευλογημένης Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς Μητρός τοῦ Θεοῦ κατευθύνῃ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἡμῶν πρὸς τό τέλειον θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ. Μετά δέ τοῦ ὕμνωδοῦ εἵπωμεν: «Μὴ ἐπιλάθῃ καὶ νῦν τῆς ποιμένης σου, παμμάκαρ Θεοδόσιε, ἀλλὰ πρεσβείαις σου πρὸς Κύριον [τόν ἐν Ἰορδάνῃ ὑπὸ Ἰωάννου βαπτισθέντα] σῶσον ἡμᾶς δεόμεθα» Ἔτη πολλά καὶ εὐλογημένα. Ἀμήν”.

Ἄμα τῇ ἀπολύσει ὁ πολίος καὶ ρέκτης Ἠγούμενος Ἀρχιμανδρίτης Ἱερόθεος παρέθεσεν ἀπλοῦν μοναστηριακόν κέρασμα.

